

En hälsning från oss på

ABRIGO

sommaren 2024

Vänner och medarbetare,

Vår dynamiska förskola är ett av våra stora glädjeämnen. Barn från materiellt och intellektuellt fattiga förhållanden får här inspiration att samarbeta och att upptäcka form och färg, siffror och bokstäver, böcker och studier. Det är underbart att få höra glädjetjuten ”Titta jag kan!” – när siffror blir till tal och bokstäver till ord. Att få se barn upptäcka hur de plantor och frön man odlat och skött och vattnat blir till blommor, frukt och grönsaker. Och hur barnen själva, liksom de frön de sått, växer och utvecklas och bär frukt.

Det är så barn förändras. Det är så samhället förändras.

Sommarens rundbrevs berättelse handlar om ett återseende, om romernas plats i Abrigos verksamhet och om konsten att överleva utan självömskan.

Maria Lúcia – en berättelse om att överleva och om att leva

Jag ser Maria Lúcia när hon tar sig ner efter gatan till Abrigo. Det går långsamt, vänster fot släpar och den förlamade vänsterarmen hålla hon med hjälp av den högra. Så har jag sett henne under 33 år, en söndag per månad, ta sig till Abrigo. Hon är klädd i romsk dräkt, något hon i likhet med de flesta brasilianska romer annars sällan använder. Men besöken på Abrigo är högtidsdagar, och jag känner mig mycket hedrad, för jag vet att hon bär den för min skull. När Maria Lúcia får syn på mig ropar hon glatt. Hon kommer inte ensam utan har sin två barn med sig, och de två barnbarnen som jag aldrig tidigare träffat.

I vår förortskommun finns ett femtiotal kåkstäder eller bosättningar. Flera av dessa bebos av romer. Två av dem skiljs av ett brett öppet avloppsdike. Invånare får ta sig över på en illa underhållen spång. Ett försök gjordes att anlägga en bro. Kommunen köpte in två stora cylindrar i cement. Där tog orken slut. De ligger där ännu efter drygt 30 år.

De två cementrören har en smärtsam roll i Maria Lúcias historia. Hon har aldrig återvänt till platsen där de ligger.

Det var där hon hittades, en brännande het sommardag för 37 år sedan. Folk hade kommit springande för att berätta att de funnit en sjuk kvinna.

Vi följde med och fann henne utmärkt liggande i ett av rören, och bredvid henne en liten pojke som försökte ge henne vatten.

Försiktigt bar vi in henne i bilen och körde till sjukhuset. Hon hade fått en kraftig hjärnblödning. Talet skulle nog komma tillbaka, trodde läkaren, men rörelseförmågan fick anses förlorad. ”Det finns inget mer vi för tillfället kan göra här, sjukhuset är överbelagt och jag hoppas att ni kan finna någon plats för henne. För övrigt”, tillade han, ”är hon gravid – i 30:e veckan uppskattar jag. Ett dokument visar att hon är 42 år.”

En månad senare kan hon, om än med svårighet, tala och vi får veta hennes historia. Hennes släkt är romer, halvnomadiserade, ett 40-tal personer. De hade kommit för att slå sig ned i ett övergivet område, men hamnat i en konflikt med en större grupp romer som bott i närheten en längre tid. Motståndet hade övergått i våld och familjen tvingats bort. Det var just då, när de i hast drog bort, som hon drabbats av hjärnblödning. Släktingarna hade trott att hon svimmat av utmattning och lade henne i skuggan i hopp om att hon skulle kvickna till och följa efter.

Fyra av hennes barn hade mannen tagit med sig vid flykten, och hon visste inte var de fanns.

Bland oss på Abrigo fanns ingen tvekan om att det var vår plikt att ta hand om Maria Lúcia och hennes son, fastän alla visste att det skulle innebära mer arbete. Från samhället fanns inte mycket hjälp att få, men en fysioterapeut kom en gång i veckan. Vår egen läkare konstaterade att vänster arm saknade förmåga till återhämtning, men vänster ben kanske kunde tränas upp till en stödjande funktion. Räckben och stänger sattes upp i hennes rum och mammorna turades om att hjälpa Maria Lúcia som tålmodigt kämpade med övningar för att få upp rörelseförmågan.

Och graviditeten? Ja, den tillhör också det märkliga. Den gick framåt utan komplikationer, och en liten flicka såg dagens ljus några månader efter att hennes mamma kommit till Abrigo. Till skillnad från de flesta kvinnor vi arbetar med, där högljudd och hårdhänt barnuppfostran är ett stort problem, märkte vi hur Maria Lúcia aldrig höjde rösten, bestraffade eller hotade sina barn. Hon kallade dem till sig, talade stilla och allvarligt, förklarade och förmanade och har därför alltid kunnat glädja sig över sina barns ömhet och omsorg.

Som alla romer jag träffat misstror hon samhället. Men hon lät oss föra kampen för att hon skulle få sjukpension. Den tog tre år, men när hon till sist fick sin pension visste vi att hon skulle kunna försörja sig och barnen. Hon valde att bosätta sig i en av stadens romska stadsdelar, något

annat var knappas möjligt, fördomarna mot romer är stor. Men hon höll sig för sig själv. Och genom stillhet och vishet kom hon att bli den som andra anförtrorde sig åt. Människor sökte upp henne med sina problem, hon blev en konfliktlösare och vann stor aktning.

Hon hade aldrig gått i skola, men kan läsa hjälpligt, och var mycket noga med att barnen skulle gå i skola. Härigenom skilde hon sig från de flesta romer, som ofta är emot att deras barn går i skola utöver lågstadiet.

Under alla år har Maria Lúcia besökt Abrigo en söndag i månaden. Hon bor kanske en halvmil bort, och det måste ta flera timmar för henne att ta sig fram, oändligt långsamt eftersom hon får släpar sig fram. Men som de flesta romer har tid och avstånd en annan betydelse än för oss andra

Barnen växte upp, och slutade skolan. De hade redan under skoltiden arbetat på fritiden, flickan i affär och pojken hos en slaktare och med tiden fick de fasta jobb, och gifte sig. Maria Lúcia har nu två barnbarn. Barnen bor i småstäder några mil bort, också här finns ett medvetet brott mot romsk tradition om familjesammanhållning. ”Nej, jag vill inte skapa en klan kring mig själv, mina barn skall själva finna sin plats i samhället. Men”, tillägger hon, ”de har gett mig en mobiltelefon och lärt mig att använda dem. Det är så roligt att jag nu kan tala

med dem varje dag. Mina barn är min största glädje. De har aldrig gett mig några bekymmer.”

Har hon någonsin fått veta vad som blev av hennes man och de barn som drog vidare med honom? Hon nickar, ”för tre år sedan kom en av mina söner, han hade lyckats lokalisera mig och han berättade att mina barn levde det liv som min familj alltid levat, flyttar runt och blir kvar ibland upp till ett år och sedan drar de vidare. De är gifta och har barn och lider ingen nöd, men deras liv är annorlunda än det jag levat de senaste 35 åren. Men jag är glad över att veta att de har det bra.”

Genom våra **Månadsgivare** kan vi planera för hållbara förändringar i hemlösa småbarnsmammors liv. Du kan bli månadsgivare via autogiro. Det är det mest kostnadseffektiva sättet att hjälpa barn, och det kräver minimalt med administration.

Sänd oss ett mail info@abrigo.se

Juristtjänsten **Jurio** erbjuder hjälp att sätta upp testamente,

kostnadsfritt för Dig och för oss. Hör av Dig till oss, eller läs om tjänsten på vår hemsida www.abrigo.se Abrigo är befriad från reavinst på fastigheter och värdepapper.

Minnesblad och Hyllningsblad! Beställ Du via vår hemsida (där Du själv kan skriva ut ett blad) www.abrigo.se eller mail till info@abrigo.se

Göteborg och Rio de Janeiro, och Göteborg, den 15 juni 2024

Washington Silva
Insamlingsansvarig

PS Om Du får vårt Rundbrev i både pappersformat och digitalt men tycker det räcker med få brevet som mail hör då av Dig till oss via info@abrigo.se så hjälps vi åt att få ned kostnaderna!

Fakta. När Brasilien blev en portugisisk kronkoloni 1530 utvisades alla icke önskvärda befolkningselement, som morer, judar och romer till den glest befolkade kolonin. Lagen gällde i 270 år. Romerna blev inte satta till slavarbete, men fick fortsätta sitt traditionella liv med förtening, koppararbeten och hästhandel under en nomadiserande tillvaro. Idag finns ca 1,2 miljoner romer i Brasilien. Få är inkluderade i samhället. Analfabetism är vanlig, misstron mot myndigheter likaså.

Abrigo Rainha Sílvia

Plusgiro 90 40 45 – 2 | Bankgiro 904 – 0452 |

info@abrigo.se | www.abrigo.se |

Swish 123 904 04 52

facebook.com/AbrigoRainhaSilvia